

**Explicunt Moralisationes
super librum Ysaie.**

**Incipiunt Moralisationes super
librum Iheremie.**

Capitulum primum

Iheremie
preceptū
est q̄ lū
bare suū
acciperet
et ieuſtra
te abſcon
deret iſta
petraz. q̄

post multum tempus ad eufratez
cedit et lūbaē putrefactum iue
nit. ita q̄ nulli vsui aptuz aut vū
le esset. Dixit aut̄ sibi dominus q̄
lumbare domus israhel erat. que
sibi diu adhaerat. quā tam vitis
putrefactam intendebat picere a
de terra propria captiuare. **Itē.**
ym. **¶** Nota **¶** Ista allega
q̄ nullus est ita adhaerens deo per
caritatem et sanctitatem. si i eu
frate qui interpretatur feugifer
id est in fructibus diuinarum et i
aquis deliciarum mergatur. quū
p vitia putrefiat. ita q̄ ab adheſi
one qua hētebat domino profusus
cadat. **Ysaie. xxij.** Quasi cadauēz
putradum non habebis consorti
um.

Capitulum secundum

¶ A

Hegit Iheremie. xxij.
q̄ iheremias vidit ante
templuz duos calatos
plenos ficibus. vnum
qui habebat ficos valde bonas.
alius vero valde malas ita q̄ nō
poterant manducari. Et dictū
est q̄ prime ficos pūnam captiui
tatem filiorū iuda designabant
qui sub iechonia se tradiderant vo
luntarie. Secūde vero male vl
timam captiuitatem illorum qui
cum sedechia per violentiam fue
rant capti. Primi enim pro
magna parte redierunt. vltimi
in captiuitate pierunt.

¶ Moraliter **¶** Ista
allega q̄ isti peccatores qui patie
ter et voluntarie sustinent capti
uitatem et aduersitatem quā me
ruerant et patienter expectant
domini voluntatem dicentes illis
supra. iram domini portabo quoi
am peccavi ei. domino sūt accep
ti. et sicut ficos bone in calato
diuine comprobationis constitui
faciliter etiā misericordiam con
sequuntur. et ad prosperitatem
et gloriam reducuntur. Contra
vero illi peccatores mali et pessi
mi sunt qui penas a deo immissas
non voluntarie sed coacte. non
patienter sed violenter ferunt.
quia scilicet tales in sua captiui
tate obstinati ad dei misericordi
am non accedunt. s̄ in suis pēas
miserabilē moriūt.

filij hominum. Tales ergo debet
patrum suorum. i. dei prelatorum et
seniorum mandata seruare. a vino
scilicet in quo est luxuria. i. carnis deli-
tibus abstinere. a sementis satiatione
.i. a diuitiarum acquisitione supersedere
et domorum edificatione abstinere.
vineas etiam que inebant homines
.i. carnales affectiones et adulationes
debent auellere non plantare.
et habitare debent in tabernaculis.
hoc est quod peregrinos et hospites se
debent in seculo reputare dicentes
cum apostolo illis ad Hebreos. xix.
Non habemus hic ciuitatem manentem.
sed futuram inquirimus.
Sic enim diu per gratiam poterit
uiuere in sanctitate et iusticia per-
sistere. iherusalem. i. paradysus fina-
liter intrare. et chaldeorum. i. demo-
num seruicium non timere. Tales
enim qui terrena contempnunt a demo-
nibus tutiores sunt. a mundi tri-
bulationes et temptationes cauent
facilius et euadunt. Ps. non timeb
a timore nocturno.

Capitulum quintum

Cabit. iheremie. xxxiii.
quod cum iheremias contra
iherusalem predicaret
et captiuitas immineret
et tribulatio totum populum con-
turbaret. factum est quod populus
iuda in iherusalem sedens cum domi-
no pepigit. et in pacto quolibet ser-
uos hebreos liberos dimisit. et ad
maiores firmitates pacti vitulorum
occederunt et per medium diuiserunt

et inter diuisiones vituli transie-
runt. Verumptamen populus cito
post a pacto recessit. et suos quos
liberos dimiserant quilibet in sui-
tute retraxit. quapropter ira dei
contra eos fortius irurexit. que
ipsum cito post chaldeis suis hosti-
bus subiugauit.

Mora
Vitulus occasus est christe. in duas
partes in passione per separationem cor-
poris ab anima diuisus. per cuius
scilicet medium pertransiit. quando
sua occasio et passio ad memoriam
reuocatur. et tunc pactum tran-
seundo firmatur quando deo ad ho-
norem et memoriam passionis aliquid
promittitur et promittitur. Ista est
ergo veritas quod quandoque multi sunt
quod tempore tribulationis imminen-
te et ipsorum predicationis somitu o-
mouente et infirmitatis impetu per-
urgente. quandoque de peccatis suis
timore commouiti penitent. et pactum
de non peccando cum deo facientes
sectiones vituli. i. passionis christi me-
moriam adhibent. et seruos quos
iniuste possideant scilicet peccata propria
et bona aliena que occupaueant
dimittunt restitunt et relaxant.
Psalm. xvm. dimittite eos quod confracti
sunt liberos et omnem omnium disci-
pulum. Verumptamen sepe fit quod in hoc
non solent perseuerare. sed reuoluendo
et peccando a pacto iam facto
recedere. seruos dimissos. i. bono insti-
tuta pauperibus. vel seruos di-
missos id est peccata confessis sacer-
dotibus resumere. propter quod
iram dei contra se prouocant. ita
quod finaliter necesse est eos tempo-
raliter et eternaliter de perire.
chaldei enim id est demones contra

eos finaliter venient. q̄ eos i ba
bilomiam. i. in infernum captiuat
et de trahunt et de ducunt. **Tren̄**
primo. Ducti sunt in captiuitate
ante faciem tribulantis

Capitulum sextum // **A**

Hegit iheremie. xxxviii.
quia iheremias verap̄
dicabat. et regem et
principes et populum
iherusalē captiuādos a nabucho
donsoꝝ publice dicebat et ipsos
de suis criminibus arguebat. p̄ci
pes a rege impetrauerūt q̄ in la
cum mitteretur. et sic in domo
helchie in lacu in quo non erat a
qua sed lutum missus est. vsq; ad
os in luto sepultus. vt ibi q̄ cito
moreretur. **Abdemalech** quidam
ethiops relaxatōne ipsius a rege
ipetrauit. a ipsum submissis fū
bus et pannis veteribus et put
ris quos de domo regis sumple
rat de lacu et luto leuauit. p̄pter
quod salutem anime et vite sue
deus dicto ethiopi repromisit.

// **Nora** // **Allega** ista
q̄ hodie i curijs p̄cipū et potent
tū non est qui audeat v̄z dicere
vicia redagūe. infortunia pmul
gare. q̄ statī p̄cipēs indignan
tur. et tales vendicos incarcerationē
vel alias grauaē cōtinuo molun
tur. **Amos. v.** Oderūt i porta cor
rupte. et loquētem perfecte ab
hominati sūt. **Ad Gal. iij.** Inimi
cus factus sū vob̄ vera dicens.

Vel allega q̄ quādoq; inueniunt
seculares magis misericordes q̄
ecclesiasticas. **Ethiops** enim gēti
pauperem et innocentem de car
cere liberat. vbi p̄cipū et sacer
dotum malitia ipsū dampnat. //

B // **Vel** dic q̄ iheremias ligē
xpm̄. quē q̄ vere p̄dicabat p̄ci
pes sacerdotū morti dāpnauerūt
et in lacū. i. in sepuchrū posuerūt
a sic nomē eius de lece ex hominū
mēmoria crediderunt. **Tren̄. iij.**
Lapsa est in lacū vita mea: posu
erunt lapidē sup me. **Ethiops** tū
.i. gentilitas ipsum credendo leua
uit. et fidem eius recipiēs et fū
bus caritatis āplexans. pannos
veteres et putridos. i. mēmoriā p̄
prie fragilitatis ministrans. ipm̄
.i. ipsius fidem de luto misere et
de incredulitatis lacu saluauit.

// **C** // **Vel** dic q̄ iheremias
est peccatōꝝ quē ethiops. i. paup
erustus a lacu peccati a auaritie li
berauit. quando p̄ pannos putri
dos. i. mortis et putre factiois su
e memoriā sibi donat. et carita
tis fimbriis ipsum ligat. **Vnde**
scribitur **Osee. xi.** In funiculis
adam traham eos in vinculis ca
ritatis. // **Vel** istud allegant fū
minores pro se. Dicunt enim q̄
tūc iheremias. i. hō de lacu mūdi
et luto auaritie et piculo mortis
eterne extrahit q̄ndo ab ethiope
.i. beato fr̄acisco pannis putridis
id est humili habitu induitur. et
quando fimbriis id est cordis ipo
rum angitur et ligatur. **Allega**
vt supra.

Capitulum septimum. ¶ A

M Egittur iherosolime. xli.
Cum godolias fuisset pfectus reliquens israhel et cum israhel ad ipsu sub specie boni veniens occidisset factum est qd octoginta viri rasi barbam scissis vestibus plangentes et squalentes in iherosalem veniebant. et in manibus munera et thus habebant. vt scz godolie munera offerrent. a thus in domo domini incenderent et orarent. **I**stis ergo ysmahel predictus p dicitur obuiam venit. et incedens et plorans ipsos sub specie boni recepit et statim eos interfecit. et cadauera eorum in lacu picat. **D**icit tñ ibi qd inter eos decem viri fuerunt. qui dicerent se in agro thesaurum ordei frumenti et olei et mell habere quez se sibi pmisere daturos si eorum pccet animabus. **Q**d factum est **I**stis em solis peccat. alios vero occidit. et etiā omnes reliquias captiuauit. **¶ Nota ¶** **D**ie qd ysmahel iste est dyabolus. qui pro certo sub specie pietatis. i. sub specie boni et pietatis ad homines intrat. a eos p diuersa peccata interficit atqz necat. maxie at quando inuenit homines qui sunt rasi barbā. i. imbecilles et effeminati. squalentes vultu. i. delectatione deformes a demigrati. scissis vestibus. i. a cunctis virtutibus exuti a denudati. videlicz quia isti godolie. i. mundi principibus student placere. a munera portare et thus. i. adulationes de ferre tales pro-

fus spiritualiter interficit. et eorum cadauera. i. ipsorum fetentes animas in lacu inferni picat et imittit. **¶ Psal. xxviii. Congregabuntur congregatiōe vnus fascis in lacu. Verumptamen quādoqz iter ipsos peccatores inueniuntur de eorum homines. i. aliqui viri detē legis mā data seruantes qui scz in agro cordis sui habent thesaurū vtutuz a meritoꝝ abscondum scz frumentū de quo fit panis hoc est diuine sciētie vtilitas. ordeum palea tectum hoc est seipsam abscondens humilitas. oleum qd est lenitiuuz hoc ē cōpassionis benignitas. mel quod est gustui sapidū hoc est deuotionis suauitas. **I**sta enim si qd habuerit. ab ysmahel dyabolo nō ledetur. sed de manibus eius pseruabitur et tolletur. **¶ Apocal. vi. Bilis tritici denario vno a tres bilibres ordei denario. et vinū et oleum ne leseris. ¶ B ¶** **V**el die qd iste ysmahel signat malos balliuos et iudices. qui p certo squalentes et pauperes rapinis et vexationibus interficiūt. **I**llis vero qd habent thesaurū in agro. i. diuitiibus et munera pmittentibz peunt. **¶ pmo. sic. xv. Peccerunt pinguioribz amalech. qd qd vero vile et reprobū fuit demoliti sunt. ¶** **V**el allega cōtra proditores et latrones et homicidas. qui fingūt se flere. vt possint homini em decipere et ledere.**

Capitulum octauum. ¶ A

Iste dicitur fuisse impletus. quoniam ioseph a maria cum puero in egyptum fugerunt. quia tunc sicut dicitur hystorie omnia egypti ydola corruerunt. **Ysa. viii.** Dominus igitur dicitur egyptum: et corruerunt omnia ydola eius. Iste etiam ut ait dedit signum quod quando omnes gentes adorabunt lignum. dominus veniet ad iudicium. Si vis ista allega vel de incarnatione vel de cruce vel quod ante iudicium totus mundus debet cruce credere. et lignum. i. fidem cruce et crucifixi tenere etc.

Explicit Moralisationes super librum iheremie **Incipiunt Moralisationes super librum Ezechielis**

Capitulum primum. **A**

Ezechiel vidit quatuor animalia mirabilis conditionis. Sicut enim ponitur ezechiel

primo etc. **nn.** quodlibet istorum animalium habebat quatuor facies. id est quatuor partes protensas scilicet faciem hominis a parte anteriori. faciem aquile a parte superiori. faciem leonis a dextris. faciem bouis a si-

nistris. Habebant etiam quatuor alas. quarum due inuicem iungebantur. et corpora eorum duabus alijsangebantur. faciesque et alae de super extendebantur. et pene vniuersae ad pennas alterius erat iuncte. et sub pennis manus hominis probebantur. Pedes autem ad similitudinem pedis vituli habebant. et pedes eorum recti erant. Aspectus illorum ad similitudinem carbonum ignis ardentium cuculabant. et semelle et fulgura de medio animalium prorumpent. Et sic patet quod ista animalia habebant facies alas manus et pedes. et omnia quadruplicia. quia habebant quatuor facies. quatuor alas. quatuor pedes. **¶ Nota** Per ista quatuor animalia quatuor euangeliste designantur. Per hominem matheus qui ab eius generatione de uirgine incepit. Per leonem marcus qui eius resurrectio per ceteros apostolus scribit. Per vitulum lucas qui a sacerdote incipiens casti passionem in qua immolatus est patet clare de clarat. Per aquilam iohannes qui per ceteros altius volans a diuinitate de eterna verbi generatione ineffabiliter dicitur. **Ista** visionem exponit **Gen.** de quatuor euangelistis: sed nos ad presens ipsam exponamus de omnibus virtutibus iustis. **Dico** ergo quod virtus iusti et ecclesiastica qui in quatuor partibus mundi sunt positi possunt in istis quatuor animalibus designari. qui pro tanto animalia dicuntur quia virtute gratia animalia. **Isti** quatuor facies id est eorum quatuor virtutes